

PRAVILA VREDNOTENJA SREDNJEŠOLSKEGA USPEHA IZ TUJIH SPRIČEVAL

1. SPLOŠNA DOLOČILA

Za vsa tuja spričevala je treba opraviti postopek priznavanja izobraževanja za namen nadaljevanja izobraževanja v enovitih magistrskih, univerzitetnih oziroma visokošolskih strokovnih študijskih programih.

Po določilih Zakona o priznavanju in vrednotenju izobraževanja (UL RS, št. 87/11. pop. 97/11, pop. 109/12) postopek priznavanja vodijo pooblaščen osebe univerz oziroma samostojnih visokošolskih zavodov, ki izdajo Odločbo o priznanju pravice do nadaljevanja izobraževanja, iz katere je razvidno, kateremu spričevalu v Republiki Sloveniji je tuje spričevalo enakovredno.

Na osnovi odločbe o priznanju Visokošolska prijavno–informacijska služba (v nadaljevanju: VPIS) za posameznika ugotovi, ali izpolnjuje splošne pogoje za vpis v študijske programe, ki jih je napisal v prijavi ter tudi, kako se tuje spričevalo obravnava v primeru omejitve vpisa.

Če je za posamezni študijski program sprejet sklep o omejitvi vpisa, mora VPIS ovrednotiti posameznikov učni uspeh in ocene, pridobljene v srednješolskem izobraževanju. Pri obravnavi tujega spričevala upošteva ocenjevalne lestvice tujih srednješolskih izobraževalnih sistemov.

V primeru odstopanja od Pravil vrednotenja tujih srednješolskih spričeval se pri vrednotenju srednješolskega uspeha upošteva specifičnost posameznega šolskega sistema in lestvico za pretvorbo ocen, izdelano za ta sistem.

Pri tem primerja sistem šolanja in ocenjevanja v tuji državi s predpisi, ki veljajo v Sloveniji:

- Zakon o maturi (UL RS št. 29/08, 40/11, 1/07 in 46/16–ZOFVI–K),
- Pravilnik o splošni maturi (UL RS št. 29/08 in 40/11),
- Pravilnik o ocenjevanju znanja v srednjih šolah (UL RS št. 60/2010),
- Pravilnik o izvajanju izobraževalnega programa mednarodne mature (UL RS št. 67/04 in 44/08),
- Pravilnik o poklicni maturi (UL RS št. 99/01, 44/08),
- Tabela za pretvorbo ocen pri točkovanju omejitve vpisa na univerzitetnih študijskih programih prve stopnje in enovitih magistrskih študijskih programih druge stopnje,
- Tabela za pretvorbo ocen pri točkovanju omejitve vpisa na visokošolskih študijskih programih prve stopnje.

2. PRETVARJANJE OCEN

- Lestvico s **tremi pozitivnimi ocenami** vrednotimo tako, da je tuja najboljša ocena enakovredna slovenski najboljši (5 odlično), tuja najslabša slovenski najslabši pozitivni (2 zadostno), tretja (vmesna) ocena pa je enakovredna 3,5 (70 normiranih točk), kar je enakovredno slovenski oceni 4 (prav dobro).
- Lestvico s **štirimi pozitivnimi ocenami** ne glede na to, ali so številski, črkovni, besedni ali odstotkovni zapisi, vrednotimo v skladu s slovensko štiristopenjsko lestvico pozitivnih ocen (odlično, prav dobro, dobro, zadostno).
- Lestvico s **petimi pozitivnimi ocenami** pretvorimo v štiristopenjsko lestvico. Če so ocene v spričevalu opisane tudi z besedo, se to upošteva (npr. dve najboljši oceni sta odlični – Italija). Če takega zapisa ni, se upošteva pravilo iz visokega šolstva: najvišja ocena je odlično, drugi dve sta prav dobro, četrta je dobro, peta zadostno.

- Lestvico s **šestimi pozitivnimi ocenami** pretvorimo v štiristopenjsko lestvico. Če so ocene v spričevalu opisane tudi z besedo, se to upošteva, sicer se zgleđujemo po lestvici mednarodne mature (IB): **6 in 7** je odlično (5), **5** je prav dobro (4), **4** je dobro (3), **3 in 2** je zadostno (2), **1** je nezadostno (1).
- Če je v spričevalu zapisana ocenjevalna lestvica, ki se razlikuje od zgoraj navedenih pravil pretvorbe, se jo upošteva.
- V primeru, kjer je pozitivnih ocen več kot šest ali so ocene napisane v odstotkih in ocenjevalna lestvica ni zapisana v spričevalu, se posamezna ocena pretvori po formuli: $Y-2 = (5-2)/(a-b) \times (X-b)$, kjer velja:
 - a = najvišja pozitivna ocena v ocenjevalni lestvici;
 - b = najnižja pozitivna ocena v ocenjevalni lestvici;
 - X = ocena, ki jo želimo pretvoriti;
 - Y = pretvorjena ocena;
 - 2 = najnižja pozitivna ocena v slovenski ocenjevalni lestvici;
 - 5 = najvišja pozitivna ocena v slovenski ocenjevalni lestvici.

3. VREDNOTENJE SPLOŠNEGA USPEHA V ZADNJIH DVEH LETNIKIH SREDNJE ŠOLE

- Za določanje uspeha v zadnjih dveh letnikih srednje šole se upošteva v spričevalu zapisan uspeh v posameznem letniku.
- Če splošni uspeh v posameznem letniku ni zapisan, se upoštevajo določbe, ki veljajo za dijake v R Sloveniji (Pravilnika o ocenjevanju znanja v srednjih šolah; UL RS št.: 60/2010).
- Če gre za odstopanja od meril določanja splošnega uspeha, se upošteva splošni uspeh iz potrdila srednje šole, ki ga kandidat priloži srednješolskemu spričevalu.
- V primeru, ko je v spričevalu vpisana pri posameznem predmetu posameznega letnika šolanja negativna ocena, pa je iz njega mogoče prebrati, da dijak kljub temu sme opravljati končni izpit, se imetniku listine prizna za ta predmet oceno 2 (zadostno).
- Če splošni uspeh v zadnjem semestru v spričevalu ni vpisan, temveč je omenjeno le dovoljenje za opravljanje mature oziroma zaključnega izpita, se za določitev splošnega uspeha letnika upoštevajo končne ocene zadnjega semestra.

4. VREDNOTENJA USPEHA PRI PRIZNANEM ZAKLJUČNEM IZPITU PRED 1. 6. 1995

- Splošni uspeh pri priznanem zaključnem izpitu pred 1. 6. 1995 se določi v točkah tako, da se seštejejo ocene pri posameznih predmetih (vsota štirih ali petih predmetov), ki so vpisane v zaključnem spričevalu. Največje možno število točk je 20 (vsota štirih predmetov) oziroma 25 (vsota petih predmetov).
- Pri **dveh** opravljenih predmetih na priznanem zaključnem izpitu, se upošteva vsota ocen iz dveh predmetov. Največje možno število točk je 10.
- Pri **treh** opravljenih predmetih na priznanem zaključnem izpitu, se upošteva vsota ocen iz treh predmetov, izračunana po formuli $((X \times 4) / 3)$, pri čemer velja: X = vsota ocen na zaključnem izpitu. Največje možno število točk je 20.
- Pri **večjem** številu (več kot pet) predmetov pri priznanem zaključnem izpitu, se kot splošni uspeh na zaključnem izpitu upošteva vsota petih najbolj ocenjenih predmetov. Največje možno število točk je 25.

- Če v kandidatovem zaključnem spričevalu ni navedenih ocen— npr. diploma, veljajo ista določila, kot za generacije dijakov usmerjenega izobraževanja v R Sloveniji, ki niso imele predpisanega zaključnega izpita. Za splošni uspeh na zaključnem izpitu se upošteva vsota splošnega uspeha v predzadnjem in zadnjem letniku srednje šole, izražena v točkah. Največje možno število točk je 10.
- Če je v končnem spričevalu zaključni uspeh izražen zgolj v odstotkih (%) ali samo s povprečno vrednostjo (oceno), se ta upošteva.
- Če v kandidatovem zaključnem spričevalu ni navedenih ocen za posamezne predmete, se za posebej zahtevani predmet na zaključnem izpitu v skladu z merili izbire za posamezni študijski program upošteva ocena iz tega predmeta v zadnjem letniku srednje šole. Če kandidat v **zadnjem letniku** ni imel zahtevanega predmeta, za ta predmet dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v R Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če kandidat posebej zahtevanega predmeta v skladu z merili izbire za posamezni študijski program ni opravljal v posameznih letnikih šolanja, dobi za ta predmet nič (0) točk.
- Dodatne točke se pri predmetih, ki so opravljeni na višji zahtevnostni ravni, pri priznanem zaključnem izpitu ne dodajajo.
- Če kandidat ni opravljal določenega predmeta s popolnoma enakim imenom, kot jih poznamo v Sloveniji, ima pa (sodeč po imenu) podoben predmet (ali več takih predmetov), upoštevamo oceno(e) le–tega(teh).
- Kandidatu, ki se mu mora v skladu z merili izbire točkovati uspeh iz določenega predmeta v zadnjem letniku srednje šole, ko se je predmet predaval, upoštevamo najboljšo oceno v primeru, da je v spričevalu več ustreznih predmetov v skladu z merili izbire.
- Če je v zaključnem spričevalu vpisana pri posameznem predmetu negativna ocena, pa je iz njega mogoče sklepati oziroma prebrati, da je dijak opravil zaključni izpit, se imetniku listine prizna za ta predmet nič točk, pri čemer se število doseženih točk izračuna tako, da se seštejejo ocene vseh predmetov, ki so vpisane v zaključnem spričevalu (vključno z negativno oceno – nič točk). Kandidatov seštevke točk se primerja glede na maksimalno število točk, ki jih kandidat lahko doseže glede na določeno število predmetov, ki jih je opravljal.

5. VREDNOTENJA USPEHA PRI PRIZNANI POKLICNI Maturi

- Za določanje splošnega uspeha pri poklicni maturi veljajo ista določila kot za dijake s poklicno maturo v Republiki Sloveniji (Pravilnik o poklicni maturi, UL RS št. 99/01, 44/08).
- V primeru omejitve vpisa se v izbirnem postopku za vpis v visokošolske strokovne študijske programe se za splošni uspeh na poklicni maturi upoštevajo štirje predmeti: dva predmeta skupnega dela poklicne mature (materni jezik in strokovno–teoretični predmet) ter dva predmeta izbirnega dela poklicne mature (tuj jezik ali matematika in četrti predmet). Največje možno število točk je 23.
- V primeru omejitve vpisa se v izbirnem postopku za vpis v univerzitetne študijske programe se za splošni uspeh na poklicni maturi upošteva pet predmetov: dva predmeta skupnega dela poklicne mature (materni jezik in strokovno–teoretični predmet) ter dva predmeta izbirnega dela poklicne mature (tuji jezik ali matematika in četrti predmet) ter ocena iz predmeta splošne mature. Največje možno število točk je 31.

Izpit iz maturitetnega predmeta ne sme biti iz predmeta, ki ga je kandidat že opravil na poklicni maturi.

Pri večjem številu (več kot pet) predmetov pri priznani poklicni maturi, se kot splošni uspeh, dosežen na poklicni maturi, upoštevajo za vpis v visokošolske strokovne študijske programe

štirje predmeti: dva predmeta skupnega dela poklicne mature (materni jezik in strokovno–teoretični predmet) ter dva najbolje ocenjena predmeta izbirnega dela poklicne mature (tuj jezik ali matematika in četrti predmet); za vpis v univerzitetne študijske programe pa se upošteva pet predmetov: dva predmeta skupnega dela poklicne mature (materni jezik in strokovno–teoretični predmet) ter dva najbolje ocenjena predmeta izbirnega dela poklicne mature (tuj jezik ali matematika in četrti predmet) ter ocena iz predmeta splošne mature, navedeni predmet splošne mature kandidat opravi v Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V obeh primerih mora poslati ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu iz predmeta splošne mature.

- Če je kandidat opravil več predmetov poklicne mature, ki so ustrezni za zapisani študijski program, se upošteva najbolje ocenjeni predmet.
- Ocena iz maternega jezika se točkuje na lestvici od 2 do 8 (višja raven).
- Če v kandidatovem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za splošnoizobraževalne predmete poklicne mature (materni jezik ter tuj jezik in matematika), se pri splošnem uspehu upošteva ocena iz posameznega predmeta v zadnjem letniku srednje šole. Če kandidat **v zadnjem letniku** ni imel zahtevanega predmeta, za ta predmet dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v Republiki Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če v kandidatovem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za strokovno–teoretični in četrti predmet poklicne mature, dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v R Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če v kandidatovem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posebej zahtevani splošnoizobraževalni predmet poklicne mature (materni jezik ter tuj jezik in matematika), se v skladu z merili izbire upošteva ocena iz tega predmeta v zadnjem letniku srednje šole. Če kandidat **v zadnjem letniku** ni imel zahtevanega predmeta, za ta predmet dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v R Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če v kandidatovem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posebej zahtevani strokovno–teoretični in četrti predmet poklicne mature, dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v Republiki Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če kandidat ni opravljal določenega predmeta s popolnoma enakim imenom, kot jih poznamo v Sloveniji, ima pa (sodeč po imenu) podoben predmet (ali več takih predmetov), upoštevamo oceno(e) le–tega(teh).
- V primeru, ko je v spričevalu poklicne mature vpisana pri posameznem predmetu negativna ocena, pa je iz njega mogoče sklepati oziroma prebrati, da je dijak opravil poklicno maturo, se imetniku listine prizna za ta predmet nič točk, pri čemer se število doseženih točk izračuna tako, da se seštejejo ocene vseh predmetov, ki so vpisane v zaključnem spričevalu (vključno z negativno oceno – nič točk). Kandidatov seštevek točk se primerja glede na maksimalno število točk, ki jih kandidat lahko doseže glede na določeno število predmetov, ki jih je opravljal.

6. VREDNOTENJE USPEHA PRI PRIZNANI SPLOŠNI MATURI

- Za določanje splošnega uspeha pri splošni maturi veljajo ista določila kot za dijake s splošno maturo v Republiki Sloveniji (Zakon o maturi, UL RS št. 29/08, 40/11, 1/07 in 46/16–ZOFVI–K in Pravilnik o splošni maturi, UL RS št. 29/08 in 40/11).

- V primeru omejitve vpisa se v izbirnem postopku upoštevajo trije predmeti skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika) ter dva predmeta izbirnega dela splošne mature.
- Če v kandidativem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posamezni predmet skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika), se pri splošnem uspehu upošteva ocena iz tega predmeta v zadnjem letniku srednje šole. Če kandidat **v zadnjem letniku** ni imel zahtevanega predmeta, za ta predmet dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v Republiki Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če v kandidativem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posamezni predmet izbirnega dela splošne mature (izbirni predmet), dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v R Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če v kandidativem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posebej zahtevani predmet skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika), se upošteva ocena iz tega predmeta v zadnjem letniku srednje šole. Če kandidat **v zadnjem letniku** ni imel zahtevanega predmeta, za ta predmet dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v R Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Če v kandidativem zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posebej zahtevani izbirni predmet splošne mature, dobi nič (0) točk. Kandidat lahko izpit iz posameznega predmeta opravlja tudi v Republiki Sloveniji v skladu z določili Zakona o splošni maturi ali v tujini. V tem primeru mora priložiti ustrezno potrdilo o opravljenem izpitu.
- Pri večjem številu (več kot pet) predmetov pri priznani splošni maturi, se kot splošni uspeh, dosežen na splošni maturi, upoštevajo trije predmeti skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika) ter dva najbolje ocenjena predmeta izbirnega dela splošne mature.
- V primeru, da je kandidat opravil več predmetov, ki ustrezajo zahtevanemu predmetu, se upošteva najbolje ocenjeni predmet.
- Če se za vpis v določen študijski program upošteva ocena iz posameznega maturitetnega predmeta, se šesti predmet obravnava tako, kot je z zakonom in pravilnikom o splošni maturi določeno v R Sloveniji.
- Če v državi, kjer je bilo spričevalo pridobljeno, zahtevnostne ravni niso mogoče (višji, osnovni nivo), se za seštevek pretvorjenih ocen uporabi lestvico, ki velja za zaključni izpit, opravljen iz petih ali štirih predmetov, največje skupno število točk je pri petih predmetih 25 in pri štirih predmetih 20, pri čemer mora kandidat opraviti tri predmete skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika). Če v zaključnem spričevalu ni navedene ocene za posamezni predmet skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika), se pri splošnem uspehu upošteva ocena iz tega predmeta v zadnjem letniku srednje šole. Če kandidat **v zadnjem letniku** ni imel zahtevanega predmeta, za ta predmet dobi nič (0) točk.
- Za posebej zahtevane ocene iz predmetov skupnega dela splošne mature (materni jezik, tuj jezik in matematika), se v primeru omejitve vpisa v skladu z merili izbire ocenam iz predmetov skupnega dela splošne mature prišteje dodatne točke po določilih Pravilnika o splošni maturi, tudi v primeru eno nivojske lestvice (predmeti opravljeni na osnovnem nivoju).
- Če je iz spričevala razvidno, da je predmet, ki ustreza obveznemu predmetu splošne mature v Sloveniji, opravljen na višji zahtevnostni ravni, oceni prištejemo dodatne točke po določilih Pravilnika o splošni maturi.

- Ocena iz tujega jezika, pridobljena v tujini, se vrednoti enako, kot če bi bila pridobljena v srednji šoli v Republiki Sloveniji.
- Če kandidat ni opravljal določenega maturitetnega predmeta s popolnoma enakim imenom, kot jih poznamo v Sloveniji, ima pa (sodeč po imenu) podoben ali soroden predmet (ali več takih predmetov oziroma vsebin), se upošteva ocena le-tega.
- Vrednotenje uspeha na splošni maturi s tremi obveznimi predmeti, ki ji kandidat lahko opravlja na višjem nivoju: v skupnem seštevku točk se upoštevajo trije predmeti obveznega dela splošne mature.
Za višji nivo se prišteje dodatne točke po pravilu: 2 + 1, 3 + 2, 4 + 2, 5 + 3.
Splošni uspeh se izračuna po formuli: splošni uspeh = pretvorjena ocena 1 + pretvorjena ocena 2 + pretvorjena ocena 3 $\times \sqrt{2}$ (1.41). Maksimalno število točk je 34.
- Vrednotenje uspeha na splošni maturi s tremi obveznimi predmeti, ki jih kandidat lahko opravlja le na osnovnem nivoju: v skupnem seštevku točk se upošteva vsota ocen iz treh predmetov, izračunana po formuli $((X \times 4) / 3)$, pri čemer velja: X = vsota ocen na zaključnem izpitu). Največje možno število točk je 20.
- Če je v spričevalu splošne mature vpisana pri posameznem predmetu negativna ocena, pa je iz njega mogoče sklepati oziroma prebrati, da je dijak opravil splošno maturo, se imetniku listine prizna za ta predmet nič točk, pri čemer se število doseženih točk izračuna tako, da se seštejejo ocene vseh predmetov, ki so vpisane v zaključnem spričevalu (vključno z negativno oceno – nič točk). Kandidatov seštevku točk se primerja glede na maksimalno število točk, ki jih kandidat lahko doseže glede na določeno število predmetov, ki jih je opravljal.

7. VREDNOTENJE USPEHA PRI EVROPSKI MATURI

Za kandidate, ki so končali srednješolsko izobraževanje po programu evropskih šol, se ocene iz spričevala o evropski maturi oziroma letnih spričeval pretvorijo v ocene slovenske ocenjevalne lestvice v srednješolskem izobraževanju v skladu s pravilnikom, ki določa pravila pretvorbe ocen programa evropskih šol.

Zaključno spričevalo Evropske mature (European Baccalaureate) je po zakonu enakovredno spričevalu o splošni maturi v Republiki Sloveniji in zato ni potreben postopek priznavanja.

8. VREDNOTENJE USPEHA PRI MEDNARODNI MATURI

Za vrednotenje uspeha pri mednarodni maturi veljajo določila Pravidnika o izvajanju izobraževalnega programa mednarodne mature (Ur. l. RS št. 67/04 in 44/08).

Diploma o opravljeni mednarodni maturi (IB) je po zakonu enakovredna spričevalu o splošni maturi v Republiki Sloveniji in zanjo ni potreben postopek priznavanja.